Posudek oponenta na disertační práci Jiřího Rambouska

Předložená disertační práce *K počátkům a vývoji českého překladu dětské literatury z angličtiny* (Early Stages and Further Development of Czech Translation of Children's Literature in English, FF UK, Praha 2015, 177 stran textu včetně vhodně volených, k práci se vztahujících pěti příloh na 40 stranách), vypracovaná a podaná na Ústavu translatologie Filosofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, školitelka Mgr. Renata Kamenická, Ph.D., se v širším translatologickém, literárním, pedagogickém a společenském kontextu zabývá celou škálou problematiky formulované v názvu práce.

V úvodu kandidát definoval pojmy a nastínil svou koncepci a metodu (str. 5-13). Práce vychází ze solidního materiálového výzkumu primární literatury a vhodného výběru dosavadní sekundární odborné literatury (str. 133-135). V práci se účelně spojuje translatologický, literárněhistorický a komparatistický pohled na studovaný materiál (postihuje i vztahy k německým textům). Ve výkladu najdeme jak detailní rozbory, tak i zřetel na širší aspekty vývoje žánru a jeho subžánrů v naší literatuře. Osou výkladu je detailní přehled recepce Carollovy *Alenky v říši divů* a Defoeova *Robinsona Crusoe*. Kandidát stručně přihlíží také k autorům a dílům ostatních žánrů a subžánrů (Swift, Beecher-Stowe, Marryat, Milne, Habberton, Grahame, western, school story atd.) a podává charakterizující informace o jednotlivých překladatelích a jejich hodnocení (J. Váňa, J. Císař, Aloys a Hana Skoumalovi, A. Vyskočil, J. V. Pleva aj.). Práci vhodně doplňuje pět příloh (zvláště oceňuji tabulkový přehled překladů a vydání Carollovy *Alenky* a edici článku F. V. Suka), které se těsně vztahují k problematice diskutované ve studii. Ve svém výkladu kandidát vhodně spojil konkrétní rozbory a množství detailních charakteristických pozorování (např. vztah k dobovým slovníkům, str. 108) s kontextuálními a vývojovými vztahy. Výklad postupuje chronologicky a vedle translatologického a literárněhistorického rozboru se věnuje i společenským a pedagogickým souvislostem. Na tomto základě pak kandidát formuluje v Závěrech (str. 128-132) svá obecnější zjištění a závěrečná hodnocení studované problematiky. Lze vytknout pouze několik drobností: v závěrečném seznamu použité literatury neuvádí některé v práci citované zdroje (Čeňková 2006, str. 6 aj., Nida-Taber 1982, Sparling-Pospíšil), najdeme několik drobných překlepů (např. str. 6, 33, 34, 73, 97) a nestandardní výraz „slovotvorebný" (tj. slovotvorný) na str. 108.

Kandidát představil svou vlastní ucelenou koncepci danou výběrem studovaných děl a zvolenou metodologií – v úvodu jasně zformuloval cíl práce a hlavní tezi a dílčí pozorování zúročil do závěru. Disertace se vhodně zaměřila na jedno ústřední, byť širší téma a jako východisko zpracovala vhodně volený a vhodně řazený omezený počet textů. Svůj definovaný úkol přísně dodržuje, avšak zároveň je založena na velmi širokém a pevném znalostním základě jak studovaných překladů, tak literárního, pedagogického a společenského kontextu, tak i příslušné translatologické a literárněvědné metodologie. Použitá relevantní knižní, časopisecká i internetová odborná translatologická, literárněvědní a další literatura je dobře využita. Spis je přehledně rozvržen, výklad je uspořádaný a plynulý, hlavní problémy jsou diskutovány v jednotlivých kapitolách a uceleně shrnuty v závěru.

Kandidát se podrobně seznámil s problematikou a položil si zásadní otázky o podstatných charakteristických rysech studovaných próz, jejich dobových souvislostech a vývoji žánru. Tyto otázky na odpovídající úrovni zodpověděl. Práce prokazuje jeho odpovídající znalosti literárněvědné metodologie, primární literatury a hodnotné sekundární odborné literatury. Své interpretace jednotlivých textů a celkové závěry průběžně konfrontuje s dostupnými výsledky bádání v oboru. Kandidátovy závěry jsou podložené argumenty a přesvědčivé. Svým rozborem překladů a vhodným využitím citované sekundární literatury prokázal své schopnosti v několika podstatných rovinách literárněvědné práce – vybral vhodné reprezentativní texty, podal citlivý všestranný rozbor a kritické zhodnocení odpovídajícího počtu přeložených literárních děl a prokázal pochopení jejich vztahu k různým kontextům. S jeho rozbory a charakteristikami jednotlivých textů a s jeho závěry lze souhlasit. Z formálního hlediska má práce odpovídající požadovaný rozsah, příslušný odborný aparát a standardní formální uspořádání. Je psána česky a její jazyk a styl jsou na odpovídající úrovni.

Závěrem lze konstatovat, že práce dodržela svůj definovaný úkol. Kandidát si položil a zodpověděl základní důležité otázky o podstatných rysech studované problematiky. Studie shromáždila dosud méně probádaný materiál, podala jeho citlivý rozbor a kritické zhodnocení a toto využila pro formulování obecnějších vlastních závěrů. Jako celek tak podává velmi dobrou představu o vývoji žánru a přináší kandidátovo

vlastní fundované hodnocení. Případná knižní či internetová publikace práce by po odstranění výše zmíněných drobných chyb jistě byla přínosem jak pro badatele, tak i pokročilé studenty anglistiky a bohemistiky.

Předložená disertace tedy po obsahové a formální stránce zcela splňuje požadavky kladené na práci pro získání vědecké hodnosti Ph.D. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „prospěl".

Bohuslav Mánek

V Hradci Králové 17. 8. 2015

prof. PhDr. Bohuslav Mánek, CSc.
Katedra anglického jazyka a literatury
Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové
Rokitanského 62
500 05 Hradec Králové
bohuslav.manek@uhk.cz